

Nuuk, 8. august 2014

EM 2014/43

I henhold til § 33 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg hermed følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse, der belyser fordele og ulemper ved en fremtidig supplerende brug af Gross National Happiness (GNP), Environmentally Sustainable National Income (eSNI), Net Economic Welfare (NEW) eller Happy Planet Index (HPI) eller andre tilsvarende måleinstrumenter, frem for alene bruttonationalproduktet (BNP).

(Medlem af Inatsisartut, Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse

Dette forslag blev vedtaget i 2012, men inden redegørelsen blev færdig, blev der udskrevet valg.

Den globale økonomiske krise og den klimabelastning vi er vidner til i disse år, fortæller os at der må nye veje til. Vi må begynde at tænke på vækst og velfærd på en anden måde. Vi må i højere grad skelne mellem god vækst og dårlig vækst og sikre os, at vores levevis ikke overbelaster vores miljø.

Bruttonationalproduktet (BNP) bruges i dag til at vurdere et lands økonomiske vækst og gør det muligt, at sammenligne et lands økonomiske aktivitet med andre landes. BNP angiver værdien af den samlede indkomst, der er skabt indenfor et lands grænser i den givne periode. Siden 2006 har Grønlands Statistik også arbejdet på at supplere BNP med et produktionsbaseret nationalregnskab.

Det er almindelig anerkendt blandt økonomer, at BNP ikke udgør et idéelt måleinstrument. For eksempel indgår skader på miljøet, jorden og de levende ressourcer ikke i opgørelsen af BNP, selvom disse ting repræsenterer en (negativ) værdi. Derimod ville et oprydningarbejde efter et oliespild tælle positivt i årets BNP, fordi det skaber økonomisk aktivitet. Andre mangler er, at BNP ikke måler ulighed, ikke måler trivsel og ikke inddrager uformel og pengeløs økonomi.

BNP er til gengæld et almindelig og internationalt brugt måleinstrument, hvorfor værktøjet er uundværligt til at lave internationale sammenligninger. Ligeledes er BNP rent metodisk fremkommeligt at udarbejde. Vi kan derfor ikke blot opgave BNP. Men jeg mener, at der kan være fordele ved at supplere BNP med andre måleinstrumenter.

I 60erne udviklede det hollandske statistikkontor et måleinstrument, der kaldes eSNI – miljømæssig bæredygtig nationalindkomst. Ved brugen af eSNI trækker man den vækst ud af nationalindkomsten der undergraver bæredygtighed. På den måde får man et pejlemærke for, om den økonomiske vækst er bæredygtig for miljøet eller ej.

I 1972 udarbejdede forskere ved Yale Universitet måleinstrumentet *Net Economic Welfare*. (NEW) (også kendt som Measure of Economic Welfare; MEW). Det er et mål for det samlede nationale output, som kun indeholder det forbrug og de investeringer, som bidrager direkte til

økonomiens velbefindende. NEW tager udgangspunkt i BNP, men tilføjer værdien af fritid og den uformelle/sorte økonomi og fratrækker dårlige ting såsom forurening.

Happy Planet Index eller Indekset for en glad planet, måler hvor godt et land formår at skabe velfærd og trivsel for borgerne på et økologisk grundlag. Lande der har en høj miljøbelastning scorer lavt.

Gross National Happiness eller bruttonationallykke søger at måle ud fra fire hovedsøjler, som er bæredygtig og retfærdig socioøkonomisk vækst, beskyttelse af miljøet, bevarelse og fremme af kulturen samt gode styreformer.

Fælles for disse 4 alternative måleinstrumenter er, at de søger at inddrage andre faktorer end de rent økonomiske. Problemet er naturligvis, at de i høj grad bygger på skøn, hvilket er metodisk besværligt og ressourcekrævende, ligesom internationale sammenligninger ikke i samme grad er mulige som ved benyttelsen af BNP.

Det ville imidlertid være et stærkt signal både til borgerne og til omverden, hvis vi tør supplere den gængse måde at opgøre vækst på og i stedet også se økonomisk vækst i et større billede.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det forventes at arbejdet med at lave selve redegørelsen kan løses indenfor de allerede bevilgede ressourcer.

Såfremt man efterfølgende måtte beslutte at udarbejde yderligere statistiske mål svarende til de anførte vil det være nødvendigt at tilføre givetvis ret væsentlige ressourcer til Grønlands Statistik.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Umiddelbart ingen.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Ingen